

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Sanderi Angli Doct. Theol. De Origine Ac
Progressv Schismatis Anglicani Libri Tres ...**

Sander, Nicholas

Coloniæ Agrippinæ, 1610

Cùm Edicta hæc tàm falsa sint, cur publicentur. Cap. XXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64680](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64680)

lentiam regni turbasse, imò eueruisse: vniuf-
que Principis crudelitatem exacerbatis sub-
ditis, respectum, obedientiam, ac vitam et-
iam perdidisse. Quod si iam Catholicorum
afflictioni, Hæreticorum oppressio, & into-
lerabile iugum, quod edicti seueritas illis
imponit addatur, quid amabo sperari: quid
expectari potest? Considerent m̄hi hæc edi-
cti illius authores, cogitent nullam totius
orbis nationem toties in regimine mutasse,
quoties sua cogitent contemptum Religio-
nis plerumque istas mutationes fuisse subse-
cutas, prout ex eo colligere est, quod Gil-
das sapiens, & venerabilis Beda, ac alij pru-
dentes Anglicarum rerum scriptores obser-
uauerunt.

*Cum Edicta hæc tam falsa sint, cur pu-
blicantur.*

CAPVT XXVIII.

Sciscitabitur fortassis non nemo hoc loco
Sicut edicta tam acerba, crudelia, ac terri-
bilia, à Regina, quæ sicut mulier est, ita plus
pacis quàm belli, plus lenitatis quàm crude-
litas, plus blanditiarum quàm tormnētōrū
amica esse deberet? Considerato præsertim
periculo quod illa sibi creat, rogentur, per-
ferantur, ac publicentur? Sciscitabitur in-
quam, non nemo, & iustè sanè nec immeritò:
verùm vt interrogationi isti satisfaciamus,
antè videndum est, quis hodie in Anglia sta-
tus, quod regimen, & quis denique illius gu-
bernator sit: Quorūlibet. n. regnorū admini-
stratio

*Controuer-
sia utrum
praestet ma-
los Consilia-
rios quam
bonos habe-
re.*

stratio à Regijs ministris & Consiliarijs de-
pendet, vt quales ipsi sunt tales, deinde etiã
actiones in regno administrando deprehen-
dantur. A multis haectenus viris prudentibus
dubitatum fuit vtrum minus malum sit, Re-
gem bonum malos Consiliarios, quàm Regẽ
malum bonos Consiliarios habere: Si enim
honorum Consiliariorum monitis acquie-
scat, etsi pessimi ingenij sit, subditos tamen
nolet opprimere. Sin verò optimã etiam in-
tentionis ipse, ambitiosus, sordidis, ac illibe-
ralibus pareat, illi quo aquam ad suum mo-
lendum deriuent, res ijs tali colore pingët,
& habitu iustitiã, pietatis, ac vtilitatis ita
vestiët, ipse vt Rex quantumuis iniustas, per-
niciosas & abominabiles illas amplectatur,
nec ante damnum suum agnoscat, quàm vbi
propria authoritate tetragradi amplius non
potest: Quoties verò contingit mali vt Con-
siliarij ne malè suasisse videãtur, quotide no-
ua excogitent ac illa Regi suo, tanquam Re-
gni sui commodum spectantia representent?
Hęc certè omnia ex nostra historia intelligi,
& exemplis Cardinalis Volsæi, Cromueli,
ac aliorum quos diximus possunt confirmari
vt constet quæ edicta & quis hodiernus sta-
tus regni istius sit. Assumpsit Elisabetha pro
principibus regni suæ Maiestatis, circa initium
regni sui, homines aliquot humiles, auaros,
hæreticos, Calvinistas qui ei suaserunt vt Re-
gni stabiliendi causa religionem Catholicã
mutaret, nec S. Apostolicã sedẽ agnosceret.
Paruit illa: isti verò totã regni nobilitatẽ ad-
eò illo suo quo Cathol. religionẽ persequun-
tur,

tur, & crudelitate sibi innata (etsi falsò mansuetudinis prætextu velata) ita peruerterunt, illud ut iã vnũ spectarèt, quomodo Religionẽ Catholicam toto Regno eradicare, innocentumque se sanguine saturare, auaritiãque suam illustrium hominum spolijs, ac fortunis possent explere. Atque si deinde negotium suum amplius promoturi, soli regnaturi, ac in suo tantum Regno pacẽ habituri, cum aliorum bello ac turbatione, causa fuerunt quod Regina in vicinos Reges rapinis, assultibus, & incendijs grassari non dubitauit. Hi mare infestarunt, & nostris spolijs diuitias & fortunas sibi pepererunt. Hi cum ante viiles, abiecti, ac ignoti essent, tandem auctoritate qua pollent, thesauros cumularunt, superba palatia ædificarunt, & Dominorum titulum proprium sibi effecerunt. Cum ecce omnibus istis non contenti (auaritia namque modum ac terminum non habet) videntesque expleri se non posse, nouos cuniculos ac vias plura possidendi excogitant. Et sicut ipsi Hæretici sunt, ita Catholicos vita ac opibus indignos esse credunt, ac è vestigio illis spoliandos existimant: illa, ne sibi astent in abominabili sua secta propaganda: istic, ut ipsi ditescant & rem familiarem augeant. Quoniam autem id ipsum absque offensione facere non possunt, quod videlicet nullam iustam facti causam adducunt, quodque mitioribus, nonnullis Hæreticis Religionis illa ratio sufficere non videtur: præter rebelliones, ac coniurationes contra Reginam exci-
tatas (quibus etiam illum ad se sustentan-
k § dum

Aperta Elizabetha crudelitas, auaritia, rapina.

dum cogunt ac impellunt) maiorem adhuc veritatis apparentiam mendacijs suis conciliaturi, publicè proclamant, Sacerdotes & Catholicos sua cum Papa & Rege Catholico pacta habere, ac illorum iussu in Angliam proficisci, quò illic subditorum animis corruptis, faciliùs exercitus hostiles in Regnum possint induci. Hic fons, hæc origo, hæc scaturigo est illius mēdacij, hæc radix tanti mali, hoc filum, ex quo adeò lamentabilem glomerem efficiunt, hoc exordium tanti & tam subtilis artificij. Hinc illæ contra Regem Catholicum iræ, hinc calumniæ contra summū Pontificem, hinc tyrannis vniuersa contra Dei Sacerdotes, hinc denique edicta tam crudelia & acerba proficiscuntur; quo videlicet mendacio color & gratia aliqua concilietur, miser Angliæ populus circumueniatur, nonis continuò tributis & oneribus emungatur, ipsique etiam non minimam illorum partem adipiscantur. Dum ergo illi adeò crudelia & acerba ipse edicta suggerunt, illa in tantis se angustijs cōstitutam ac tam potentibus Principibus circumseptam videns, ijs rerum summam permittit, quæ nauim suam ingrediens nouarchos sibi delegit.

Nonnulla